

НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ЯК ПСИХОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Турик В., студ. гр. Ю-24,

Іванова Т. В., доцент

Як сказала Елісон Уейр: “Істина, якою б болісною вона не була, нескінченно краще жорстоких мук невизначеності ” [1]. Дійсно, дуже важко не погодитися з цією думкою, але чи завжди ми бажаємо знати ту, не надто солодку, а іноді й гірку істину?

Побутове значення невизначеності надто мізерне в порівнянні з тим, який вплив здійснює це почуття на життя людини в цілому. Не можна однозначно сказати, як саме воно впливає на людину: позитивно чи негативно. Одних воно спіткає на рішучі дії, стимулює до нових кроків та перемог. Це почуття інтригує, дає поштовх до чогось нового та незвіданого. Проте група людей, що зазнає негативного впливу з боку “невизначеності” є не менш чисельною. Це відчуття заганяє їх ніби в глухий кут, звідки вони не бачать чи не хочуть бачити виходу. Страх невизначеності домінує над людиною, вона замикається в собі. А все через те, що вона не припускає й думки про те, що невизначеність може обернутися для неї новими можливостями та перспективами.

Не почуття невизначеності породжує в нас тривогу, а наше психологічне відношення до нього. Так, до нього не можна звикнути, але можна навчитися сприймати його як виклик, випробування, яке вам під силу.

Насправді відношення до нього змінюється з роками, з досвідом. З моменту народження людина є невизначеною. Цю невизначеність, страх перед нею відчувають батьки. Дорослішаючи, людини розширює світогляд. Невизначеність поступово стає категорією, що здатна впливати на життя, вносячи свої корективи: людина починає розуміти, що не все залежить від неї. У такої людини підвищується почуття відповідальності за себе й за інших, вона ще більше починає цінувати життя. Саме в цей період свого життя, людина й формує своє остаточне ставлення до “невизначеності”, тобто приймає свою позицію по відношенню до нього.

Найсильніше почуття невизначеності охоплює людину саме у старості. Людина має за плечима величезний досвід життя, що зумовлює відчуття страху, яке бере гору над літньою людиною. Адже, коли тобі здається, що все вже давно позаду і найстрашніше з того, що могло статися вже сталося, ти губишся в здогадках чого тобі чекати далі. Коли ти гідно пройшов всі випробування, які приготувала тобі

доля і виконав свою місію на Землі, починаєш розмірковувати над тим, що на тебе чекає у іншому світі, у іншому житті та чи буде воно в тебе взагалі. Це, і є найяскравішим проявом невизначеності, яке тільки може відчутти людина.

Дійсно, невизначеність - це те почуття, яке не залишає нас ні на мить, хтось так і живе з ним протягом всього життя, пливе за течією та покладається на долю, а хтось попри сумніви та фобії намагається довести, що все в наших руках і боязнь невизначеності-це боязнь жити та йти вперед. Головне в цих судження знайти золоту середину. Пам'ятати, що життя не є грою чи авантюрою, що необхідно тверезо оцінювати кожен свій крок, кожную свою дію, але при цьому не розцінювати невизначеність як суто негативне явище.

1. Елісон Уэйр “Опасное наследство” 2014 г.

Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів, м. Суми, 21-22 квітня 2014 р. / Відп. за вип. О.М. Сушкова. — Суми : СумДУ, 2014. — С. 341-343.